

הנחיות לקראת מדורות ל"ג בעומר

כתיבה: עידית הוד, יועצת סביבתית לפורום ה-15, עודכן: 17.4.2017

לתוך הריאות עם כל נשימה). כמו כן, העדר הקפדה על כללי הבטיחות לגבי מדורות עלול להביא להתפשטותן ולפגיעה בחוגים, בצומח ובחי.

שמירה על כללי בטיחות בסיסיים תצמצם את הסיכון לחוגים ולציבור הרחב ותפחית את הנזק לסביבה. להלן מספר המלצות שיתרמו לצמצום הנזק הבריאותי והסביבתי של המדורות, המיועדות הן לעירייה והן לתושבים:

מנהג הבערת המדורות בל"ג בעומר הוא מסורת ארוכת שנים. עם זאת, מדורות אלו עלולות לסכן את החוגים ולזהם את הסביבה.

מדורות פולטות זיהום אוויר, שיש לו השלכות מזיקות על בריאות האדם, ובפרט על בריאותן של אוכלוסיות חלשות - ילדים, קשישים, נשים בהריון, חולי אסתמה וכד'. אולם הסכנה חמורה יותר כאשר למדורה מתווספים חומרים ששריפתם משחררת לאוויר גזים מסוכנים וחלקיקים נשימים (שנכנסים

העדפה למדורות משותפות ומצומצמות בהיקפן

עץ הוא משאב סביבתי ולכן רצוי לחסוך בו. גם קורות העץ המשמשות לבנייה מקורן בעצים חיים, וככל ששורפים יותר קורות, עצים נוספים נכרתים בכדי להכין קורות חדשות. מלבד החיסכון בעצים, מדורות צנועות מפחיתות את פליטות מזהמי האוויר וגזי החממה. לכן מומלץ להעדיף מדורות מצומצמות בהיקפן ומשותפות (יותר מכיתה / משפחה אחת).

צמצום הפגיעה בעצים

לעצים חשיבות רבה, גם בעיר וגם במרחב הפתוח. בשום אופן אסור לכרות עצים חיים או חלקים מהם. שימו לב שגם לעצים מתים יש חשיבות רבה במארג האקולוגי - בין היתר, הם משמשים מקום לינה לציפורים ומקום מסתור לחיות בר שונות. לכן, יש להעדיף מוצרי עץ שונים שכבר אין בהם שימוש, כמו רהיטים שבורים וכד'. יש להקפיד על הימנעות משריפת רהיטים העשויים מחומרים מסוכנים - ראו ס' 1.

בחירת מיקום המדורה

יש למקם את המדורה בשטח נקי וחשוף, שאין בו סכנה להתפשטות האש לשטחים אחרים. אין להדליק מדורה בסמוך לשדה קוצים או באזור מיוער וליד שיחים או תחת קווי טלפון וחשמל.

חומרים שאסור להכניס למדורה

פלסטיק וקלקר (לרבות מכלים חד פעמיים), ניילון, צמיגים וכן עצים הצבועים בצבע או בלכה - שריפתם של חומרים אלה גורמת לפליטה של חומרים מסרטנים לאוויר. שריפתם של חומרים אלה מלווה בדרך כלל בעשן שחור וריח חריף.

תחליפי עץ כמו מלמין, M.D.F ופורמייקה - אלו הם חומרים תעשייתיים שתהליך ייצורם כולל שימוש בדבקים שונים, ובעת שריפתם נפלטות לאוויר חלקיקים מסוכנים. במקרה זה דרושה מעורבותם של מבוגרים בסיוע לילדים להבדיל בין החומרים השונים. שריפתם של חומרים אלה מלווה בדרך כלל בעשן שחור וריח חריף.

לוחות אסבסט ומוצרים שונים המכילים אסבסט, כגון חלקי גגות, אדניות, מיכלי מים וצינורות. שריפתם של חומרים אלה גורמת לשחרור חומרים מסרטנים לאוויר ונשימתם מסוכנת ומזיקה ביותר.

ברזלים, זכוכית ואבנים - חומרים אלה עלולים להתפוצץ מחומה של האש ולהוות סכנה ממשית לאנשים היושבים בקרבת המדורה.

שמירה על בטיחות בעת הדלקת המדורה

אין להבעיר אש באמצעות חומרים כימיים כגון בנזין ונפט, אלא באמצעות חומרי בעירה מוצקים בלבד, כגון גפרורים, ניירות וזרדים.

המלצות נוספות

מומלץ להפחית ככל הניתן את השימוש בכלים **חד פעמיים מפלסטיק וקלקר**, כדי לצמצם הן את הצריכה של משאבים סביבתיים והן את כמות הפסולת המושלכת, וכאמור לעיל, כדי להימנע מזריקתם של הכלים אל האש, שמביאה לפליטתם של חומרים מסוכנים.

מומלץ להימנע משיבה קרובה מאוד למדורה ומשיבה בכיוון שאליו פונה העשן, על מנת להימנע משאיפה מיותרת של מזהמים.

שמירה על בטיחות בעת בניית המדורה

יש להקים את בסיס המדורה בתוך גומה החפורה באדמה, כדי שניתן יהיה לכסות היטב את האזור בסיומה של הבעירה, ובכך להקל את כיבוי האש ולצמצם את הפגיעה בשטח.

מומלץ לגדר את המדורה באבנים על מנת למנוע סכנת התפשטות של האש. האבנים יהיו גם מחסום לכניסת ילדים לשטח המסוכן.

אין להעמיד את הקרשים לגובה, כדי לצמצם את הסכנה להתמוטטותם ונפילתם על החוגגים, ואת הסכנה המוגברת להתלקחות הסיביבה.

צמצום הפגיעה בבעלי חיים

לצערנו, בכל שנה מתפרסמים מקרים של התעללות בבעלי חיים בל"ג בעומר, בעיקר בדמות השלכת בעלי חיים למדורות. מומלץ לפרסם מידע והסברה לתושבים המעלה את מודעותם לנושא ומעודדת דיווח למוקד 106, וכן לעודד את התושבים להצטרף ליוזמות התנדבותיות הקיימות בערים השונות. כמו כן, מומלץ לתדרך את הפיקוח העירוני בהתאם ולחזק את המודעות לנושא בקרב הפקחים. ניתן להיעזר במספר דוגמאות בחלק הבא, תחת "קריאה נוספת".

הנחיות לסיום המדורה

יש להקיף על כיבוייה המוחלט של המדורה. יש להצטייד מראש במים, חול, או כל אמצעי כיבוי אחר (כגון מטפים) לצורך כיבוי מוחלט של המדורה, להרטיב ולכסות היטב את שרידי המדורה, בכדי לוודא שלא נותרו שרידים בוערים.

יש להשאיר את השטח נקי משאריות אוכל ופסולת ולהעבירן לפחים המיועדים לכך, על מנת לשמור על ניקיון השטחים הפתוחים ולמנוע פגיעה בחיות הבר.

קריאה נוספת

לחצו כאן לקריאה נוספת על צעדים אפשריים לצמצום ההתעללות בבעלי חיים בל"ג בעומר.

קישורים ליוזמות וולונטריות לצמצום ההתעללות בבעלי חיים בל"ג בעומר

"מיזם 100" מפעיל סיורים מיוחדים בל"ג בעומר על-מנת לתכנס ולמנוע מקרים של השלכת בעלי חיים למדורות. **לחצו כאן** למידע אודות הצטרפות לסיורים בערים השונות.

לחצו כאן לקריאה על "All Life Matters" - יוזמה אזרחית נוספת שכוללת פרטים לצורך הצטרפות לסיורים.

לחצו כאן לקריאת טיפים נוספים בנוגע לשמירה על הסיביבה בל"ג בעומר, של החברה להגנת הטבע.

לחצו כאן לקריאת הנחיות שפרסמה עיריית תל-אביב-יפו, ליצירת "מדורה סביבתית".

לחצו כאן לקריאה על היוזמה של עיריית חולון, המציעה לתושבים להמיר את המדורה בפעילות סביבתית שתספק העירייה.

לחצו כאן לקריאה על יוזמת "אחת בשביל כולם" של עיריית תל אביב-יפו, לשיתוף מדורות לצורך צמצום זיהום האוויר וכאן לעיון בטופס ההרשמה למדורות המשותפות.

לחצו כאן לקריאה על היוזמה של עיריית רעננה, להרשמה מראש לשימוש במגרשים מורשים למדורות, לפרקי זמן מוגדרים מראש, ובכמות מוגבלת מראש.